

Transporto nuomos paslaugų apmokestinimas pridėtinės vertės mokesčiu (PVM)

Turinys

1. Kokios rūšies transportui taikomos šios transporto nuomos apmokestinimo PVM taisyklės?.....	2
2. Kokios transporto nuomos paslaugos yra PVM objektas Lietuvoje?.....	2
3. Kokiais atvejais transporto nuomos paslaugos laikomos suteiktomis Lietuvoje?.....	2
3.1. Kokiais atvejais trumpalaikės transporto nuomos paslaugos laikomos suteiktomis Lietuvoje?.....	3
3.2. Kokiais atvejais ilgalaikės transporto nuomos paslaugos laikomos suteiktomis Lietuvoje?.....	3
4. Ar Lietuvoje įsikūrusiam nuomos paslaugų teikėjui reikia turėti įrodymus, kur jo išnuomotas transportas naudojamas?.....	5
Įrodymus, kur išnuomotas transportas naudojamas reikia turėti tuo atveju, kai ilgalaikės transporto priemonės nuomos paslaugos teikiamos šalies teritorijoje įsikūrusiam apmokestinamajam asmeniui ar užsienio apmokestinamojo asmens padaliniui, esančiam šalies teritorijoje, o išnuomotas transportas faktiškai naudojamas, už Europos Sąjungos teritorijos ribų.	5
5. Koku PVM tarifu apmokestinamos transporto nuomos paslaugos?.....	5
6. Kokiais atvejais transporto nuomos paslaugoms taikomas 0 proc. PVM tarifas?.....	5
7. Kokie papildomi reikalavimai išrašomoms transporto nuomos paslaugų PVM sąskaitoms faktūroms?.....	5
8. Ar kitoje valstybėje narėje bei už Europos Sąjungos teritorijos ribų įsikūrusio apmokestinamojo asmens už atlygį teikiamos transporto nuomos paslaugos gali būti PVM objektas Lietuvoje?.....	6
9. Kada transporto nuomos paslaugų pirkėjas, įsikūręs Lietuvoje, privalo apskaičiuoti ir į biudžetą sumokėti PVM?.....	6
10. Kada yra iš užsienio asmens įsigytos transporto nuomos paslaugos apmokestinimo momentas?.....	7
11. Kokie yra lengvojo automobilio nuomos paslaugų PVM atskaitos apribojimai?.....	8
12. Ar asmenys, ne PVM mokėtojai, vykdantys ekonominę veiklą, iš užsienio asmenų įsigyjantys bei kitos valstybės narės apmokestinamiesiems asmenims teikiantys transporto nuomos paslaugas, turi registruotis PVM mokėtojais?.....	8
13. Ar nuomininkas, PVM mokėtojas, iš kitos valstybės narės PVM mokėtojų įsigyjantis transporto nuomos paslaugas, gali pasirinkti mokesčiniu laikotarpiu laikyti kalendorinį pusmetį?.....	8
14. Kaip savo PVM prievolės turi deklaruoti apmokestinamieji asmenys, ne PVM mokėtojai, kuriems atsiranda prievolė įsigytas ar suteiktas transporto nuomos paslaugas apmokestinti PVM?.....	8
15. Koks PVM mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM apyskaitos pateikimo ir joje apskaičiuoto transporto nuomos paslaugų pardavimo PVM sumokėjimo terminas?.....	9
16. Ką reikia žinoti asmeniui, teikiančiam kitos valstybės narės apmokestinamajam asmeniui transporto nuomos paslaugas, kurių teikimo vieta - kita valstybė narė?.....	9

Šis leidinys yra skirtas transporto nuomos paslaugų teikėjams, taip pat šių paslaugų pirkėjams, įsigyjantiems transporto nuomos paslaugas iš asmenų, įsikūrusių už Lietuvos ribų.

Tačiau šiame leidinyje neaiškinami klausimai dėl transporto priemonių apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu (toliau - PVM) finansinės nuomos (lizingo) atveju.

1. Kokios rūšies transportui taikomos šios transporto nuomos apmokestinimo PVM taisyklės?

Šioje brošiūroje išdėstytos PVM taisyklės taikomos motorinių ir nemotorinių transporto priemonių, taip pat kitos įrangos ir įtaisų, skirtų žmonėms ar daiktams vežti iš vienos vietos į kitą, kuriuos galima tempti, traukti arba stumti transporto priemonėmis, paprastai suprojektuotiems taip, kad galėtų vežti, ir iš tikrųjų galintys tai daryti, nuomai, t. y.:

sausumos transporto priemonių, pavyzdžiui automobilių, motociklų, dviračių, triračių priekabinių namelių;

priekabų ir puspriekabių;

geležinkelių vagonų;

laivų;

orlaivių;

specialiai ligoniams ar sužeistiesiems vežti pritaikytų transporto priemonių;

žemės ūkio traktorių ir kitos žemės ūkio transporto priemonių;

mechanškai arba elektra varomų neįgaliųjų vežimėlių.

Tačiau šios nuostatos netaikomos konteinerių ir kitų visam laikui imobilizuotų transportų priemonių nuomai.

2. Kokios transporto nuomos paslaugos yra PVM objektas Lietuvoje?

PVM objektas Lietuvoje yra transporto nuomos paslaugų teikimas, tenkinantis visas šias sąlygas:

1) paslaugos PVM tikslais laikomos suteiktomis Lietuvoje (žr. 3 klausimą);

2) paslaugos teikiamos už atlygį;

3) paslaugas teikia apmokestinamasis asmuo, vykdydamas savo ekonominę veiklą, t. y. veikdamas kaip toks.

3. Kokiais atvejais transporto nuomos paslaugos laikomos suteiktomis Lietuvoje?

Transporto nuomos paslaugų teikimo vietos nustatymo taisyklės priklauso nuo to, kokia - ilgalaikė ar trumpalaikė - transporto nuomos paslauga teikiama.

Trumpalaikės transporto nuomos paslaugos - tai paslaugos, kai išnuomotą transporto priemonę (išskyrus laivą) nuomininkas valdo ar naudoja ne ilgiau kaip 30 dienų, o laivą - ne ilgiau kaip 90 dienų.

Ilgalaikės transporto nuomos paslaugos - tai paslaugos, kai išnuomotą transporto priemonę (išskyrus laivą) nuomininkas valdo ar naudoja ilgiau kaip 30 dienų, o laivą - ilgiau kaip 90 dienų.

Pagal Tarybos reglamento Nr. 282/2011 (toliau - Reglamentas) 39 straipsnio nuostatas nepertraukiamo valdymo ar naudojimo trukmė nustatoma remiantis transporto nuomos sandorį sudariusių šalių sutartimi. Tačiau sutartimi remiamasi kaip prielaida, kuri gali būti paneigta bet kokiais faktiniais ir teisiniais įrodymais, kuriais siekiama nustatyti faktinę nepertraukiamo valdymo ar naudojimo trukmę.

Nustatant transporto priemonės nepertraukiamo valdymo ar naudojimo trukmę svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad:

1) jeigu sutartyje nurodyta trumpalaikės nuomos trukmė viršijama dėl force majeure priežasčių, tai tas faktas neturi įtakos nustatant transporto priemonės nepertraukiamo valdymo ar naudojimo trukmę;

2) jeigu tos pačios šalys transporto priemonės nuomos sutartį dėl tos pačios transporto priemonės sudaro vieną po kitos, tai transporto priemonės nepertraukiamo valdymo ar naudojimo trukmė nustatoma pagal visas tas sutartis;

3) jeigu tos pačios šalys transporto priemonių nuomos sutartis sudaro vieną po kitos ir tos sutartys sudaromos dėl skirtingų transporto priemonių, tai transporto priemonės nepertraukiamo valdymo ar naudojimo trukmė nustatoma atskirai pagal kiekvieną sutartį.

4) jeigu nėra piktnaudžiaujama, sudarytų transporto priemonių nuomos sutarčių trukmė neginčijama.

3.1. Kokiais atvejais trumpalaikės transporto nuomos paslaugos laikomos suteiktomis Lietuvoje?

Trumpalaikės transporto nuomos paslaugų suteikimo vieta yra ta vieta, kurioje klientas arba jo vardu veikianti trečioji šalis transporto priemonę fiziškai perima (PVM įstatymo 13 straipsnio 12 dalis). Vadinasi, trumpalaikės transporto nuomos paslaugos laikomos suteiktomis Lietuvoje, kai nuomojama transporto priemonė klientui fiziškai perduodama Lietuvoje (transporto priemonės perdavimo vieta klientui nustatoma pagal dokumentą, kuriame fiksuojama transporto priemonės perdavimo vieta, pvz., pagal transporto priemonės perdavimo - priėmimo aktą).

1 pavyzdys

Lietuvos PVM mokėtojas A 20 dienų išnuomojo krovininį automobilį Latvijos PVM mokėtojui B. Automobilis Latvijos PVM mokėtojui B buvo perduotas pagal transporto priemonės priėmimo-perdavimo aktą, kuriame nurodyta, kad automobilio perdavimo vieta yra Vilnius.

Pateiktu atveju krovininio automobilio nuoma yra trumpalaikė. Todėl šios paslaugos suteikimo vieta yra Lietuva (t. y. ten, kur transporto priemonė fiziškai buvo perduota klientui).

3.2. Kokiais atvejais ilgalaikės transporto nuomos paslaugos laikomos suteiktomis Lietuvoje?

Ilgalaikės transporto nuomos paslaugų suteikimo vieta priklauso nuo to, kam - apmokestinamajam ar neapmokestinamajam asmeniui yra teikiamos šios paslaugos, t. y.:

a) kai ilgalaikės transporto nuomos paslaugos teikiamos apmokestinamajam asmeniui, tai ilgalaikės transporto nuomos paslaugų suteikimo vietos nustatymui taikoma PVM įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta pagrindinė paslaugų suteikimo apmokestinamajam asmeniui vietos nustatymo taisyklė. Pagal šią taisyklę paslaugos laikomos suteiktomis Lietuvoje, jei pirkėjas yra apmokestinamasis asmuo*, įsikūręs Lietuvoje **ir įsigydamas paslaugas jis veikia kaip toks (t. y. paslaugą įsigyja ne privatiems savo ar personalo poreikiams). Ilgalaikės transporto nuomos paslaugos bus laikomos suteiktos Lietuvoje ir tuo atveju, kai šias paslaugas įsigis užsienio apmokestinamojo asmens padalinys***, esantis Lietuvoje.

*paslaugų įsigijimo atžvilgiu apmokestinamaisiais asmenimis laikomi Lietuvos bei užsienio valstybių juridiniai arba fiziniai asmenys, kurie vykdo bet kokio pobūdžio ekonominę veiklą, taip pat apmokestinamieji asmenys, kurie vykdo veiklą, kuri nėra PVM objektas pagal PVM įstatymo 3 straipsnio 1-3 dalies nuostatas (pvz., tiek ekonominę veiklą, tiek valstybės funkcijas vykdanči valstybės įstaiga), o taip pat PVM mokėtojais įregistruoti juridiniai asmenys, kurie nėra laikomi apmokestinamaisiais asmenimis (pvz., valstybės institucija) bei juridinio asmens statuso neturintys Lietuvoje įsteigti kolektyvinio investavimo subjektai, kurių veiklos forma yra investicinis fondas.

****Lietuvoje įsikūrusiu apmokestinamuoju asmeniu laikomas apmokestinamasis asmuo, kurio buveinė (jeigu tai ne fizinis asmuo) arba nuolatinė gyvenamoji vieta (jeigu tai fizinis asmuo) yra Lietuvos Respublikoje;**

*****apmokestinamojo asmens padalinys - apmokestinamojo asmens struktūrinis ar kitoks darinys, per kurį vienos valstybės apmokestinamasis asmuo tiekia ir (arba) įsigyja prekes ir (arba) teikia ir (arba) gauna paslaugas kitoje valstybėje. Paslaugų įsigijimo tikslais apmokestinamojo asmens nuolatiniu padaliniu, įsteigtu Lietuvoje laikomas toks padalinys, kuris yra pakankamai nuolatinis ir turintis tinkamą žmogiškųjų ir techninių išteklių struktūrą, kad jis galėtų gauti savo poreikiams tenkinti teikiamas paslaugas ir jomis naudotis.**

Reikia pažymėti, kad tokiu atveju kai ilgalaikių transporto nuomos paslaugų suteikimo vieta persikelia į Lietuvą, tai Lietuvoje įsikūręs paslaugų gavėjas turi būti suinteresuotas informuoti paslaugos teikėją, kad jis yra apmokestinamasis asmuo, pvz., pranešti savo PVM mokėtojo kodą, įmonės kodą, informuoti, kad yra apmokestinamasis asmuo, dar neįsiregistravęs PVM mokėtoju ir pan. Jeigu Lietuvoje įsikūręs transporto nuomos paslaugų gavėjas (pirkėjas), apmokestinamasis asmuo, paslaugų teikėjui nepraneštų savo PVM mokėtojo kodo, nepateiktų kitos informacijos dėl jo buvimo apmokestinamuoju asmeniu, tai užsienio paslaugų teikėjas gali laikyti, kad ilgalaikių transporto nuomos paslaugos teikėjas yra neapmokestinamasis asmuo ir dėl to laikyti, kad paslaugos suteikimo vieta yra šalis, kur įsikūręs paslaugos teikėjas, ir dėl to apmokestinti transporto nuomos paslaugas taikant „užsienietišką“ PVM. Be to, pagal PVM įstatymo 95 straipsnio nuostatas paslaugų gavėjas už įsigytas ilgalaikes transporto nuomos paslaugas dar turėtų apskaičiuoti „lietuvišką“ PVM (t. y. PVM už ilgalaikes transporto nuomos paslaugas būtų apskaičiuotas du kartus).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad ilgalaikės (kitos negu trumpalaikės) transporto priemonės nuomos paslaugos, teikiamos šalies teritorijoje įsikūrusiam apmokestinamajam asmeniui ar užsienio apmokestinamojo asmens padaliniui, esančiam šalies teritorijoje, nebūs laikomos suteiktomis šalies teritorijoje tuo atveju, jeigu išnuomota transporto priemonė faktiškai daugiausia bus naudojama už Europos Sąjungos teritorijos ribų.

1 pavyzdys

Lietuvos PVM mokėtojas A išnuomojo krovinį automobilį kitam Lietuvos PVM mokėtojui įmonei B, kuri išsinuomotu automobiliu daugiausia važinėja po trečiąsias šalis, užsukdamas ir į Lietuvą. Kadangi krovinis automobilis faktiškai naudojamas daugiausia už Europos Sąjungos teritorijos ribų, jo nuoma - ne PVM objektas Lietuvoje.

b) kai ilgalaikės transporto nuomos paslaugos teikiamos asmeniui, kuris nėra apmokestinamasis asmuo (pvz., gyventojui), tai:

1) ilgalaikės transporto nuomos paslaugos (išskyrus pramoginį laivą) laikomos suteiktomis Lietuvoje tuo atveju, jeigu paslaugos gavėjas yra įsikūręs Lietuvoje, t. y., jeigu jo buveinė (jeigu tai ne fizinis asmuo) arba nuolatinė gyvenamoji vieta (jeigu tai fizinis asmuo) yra Lietuvos Respublikoje.

2) ilgalaikės pramoginio laivo nuomos paslaugos, teikiamos asmeniui, kuris nėra apmokestinamasis asmuo, laikomos suteiktomis Lietuvoje tuo atveju, jeigu pramoginis laivas paslaugos gavėjui yra fiziškai perduodamas Lietuvoje iš čia esančios paslaugų teikėjo verslo vykdymo vietos arba, jeigu paslaugos teikėjas yra užsienio apmokestinamasis asmuo, iš čia esančio užsienio apmokestinamojo asmens padalinio (jeigu pramoginis laivas fiziškai bus perduotas kitoje ES valstybėje narėje, o įmonė toje šalyje neturės verslo vietos ar padalinio

(įmonė verslo vietą turės Lietuvoje), tai ilgalaikės pramoginio laivo nuomos paslaugos suteikimo vieta taip pat bus laikoma Lietuva).

2 pavyzdys

Lietuvoje neįsikūręs Estijos PVM mokėtojas A suteikė ilgalaikės automobilio nuomos paslaugas Lietuvoje įsikūrusiai įmonei B, PVM mokėtojai, ir Lietuvos gyventojui, neapmokestinamajam asmeniui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lietuva.

Kur yra ilgalaikės automobilio nuomos paslaugų suteikimo vieta?

Kai automobilis išnuomojamas įmonei B, o taip pat neapmokestinamajam asmeniui gyventojui, tai automobilio nuomos paslaugų suteikimo vieta yra Lietuva.

4. Ar Lietuvoje įsikūrusiam nuomos paslaugų teikėjui reikia turėti įrodymus, kur jo išnuomotas transportas naudojamas?

Įrodymus, kur išnuomotas transportas naudojamas reikia turėti tuo atveju, kai ilgalaikės transporto priemonės nuomos paslaugos teikiamos šalies teritorijoje įsikūrusiam apmokestinamajam asmeniui ar užsienio apmokestinamojo asmens padaliniiui, esančiam šalies teritorijoje, o išnuomotas transportas faktiškai naudojamas, už Europos Sąjungos teritorijos ribų.

5. Koku PVM tarifu apmokestinamos transporto nuomos paslaugos ?

Lietuvoje teikiamos transporto nuomos paslaugos įprastai yra apmokestinamos taikant standartinį PVM tarifą.

6. Kokiais atvejais transporto nuomos paslaugoms taikomas 0 proc. PVM tarifas?

PVM įstatymo 43 str. 1 dalyje nustatyta, kad taikant 0 proc. PVM tarifą apmokestinama nuoma:

1) jūrų laivų, skirtų keleiviams ir (arba) kroviniams tarptautiniais maršrutais vežti ir (arba) kitokioms paslaugoms už atlygį teikti,

2) jūrų žvejybos laivų,

3) laivų, skirtų paieškos ir gelbėjimo darbams jūroje.

PVM įstatymo 43 str. 2 dalyje nustatyta, kad taikant 0 proc. PVM tarifą taip pat apmokestinama orlaivių nuoma, jeigu orlaiviai nuomojami apmokestinamiesiems asmenims, daugiau kaip pusę pajamų per metus gaunantiems iš keleivių ir (arba) krovinių vežimo ar kitokių paslaugų teikimo už atlyginimą oro transportu tarptautiniais maršrutais.

PVM mokėtojas, pritaikęs 0 proc. PVM tarifą, privalo turėti dokumentus, įrodančius, kad įvyko atitinkamas paslaugų teikimo sandoris.

7. Kokie papildomi reikalavimai išrašomoms transporto nuomos paslaugų PVM sąskaitoms faktūroms?

PVM įstatymo 80 str. 1 d. 13 punkte nustatyta, kad paslaugų, apmokestinamų taikant 0 proc. PVM tarifą, arba paslaugų, kurių PVM apskaičiuoti ir sumokėti privalo pirkėjas (klientas), PVM sąskaitoje faktūroje turi būti nurodoma atitinkama PVM įstatymo arba Direktyvos 2006/112/EB nuostata:

PVM įstatymo 13 str. 2 dalis (paslaugos, kurių PVM apskaičiuoti ir sumokėti privalo pirkėjas (klientas)) Direktyvos 2006/112/EB 44 straipsnis;

PVM įstatymo 43 str. 1 dalis (laivų nuoma, apmokestinama 0 proc. PVM tarifu) atitinka Direktyvos 2006/112/EB 148 (c) straipsnį;

PVM įstatymo 43 str. 2 dalis (lėktuvų nuoma, apmokestinama taikant 0 proc. PVM tarifą) atitinka Direktyvos 2006/112/EB 148 (f) straipsnį.

8. Ar kitoje valstybėje narėje bei už Europos Sąjungos teritorijos ribų įsikūrusio apmokestinamojo asmens už atlygį teikiamos transporto nuomos paslaugos gali būti PVM objektas Lietuvoje?

Taip, gali. Kitoje valstybėje narėje ar už Europos Sąjungos teritorijos ribų įsikūrusio apmokestinamojo asmens už atlygį teikiamos transporto nuomos paslaugos Lietuvoje bus objektu tokiu atveju, kai šių paslaugų suteikimo vieta persikels į Lietuvą (žr. atsakymą į 3 klausimą).

9. Kada transporto nuomos paslaugų pirkėjas, įsikūręs Lietuvoje, privalo apskaičiuoti ir į biudžetą sumokėti PVM?

Pagal PVM įstatymo 95 straipsnio 2 dalies nuostatas ilgalaikių transporto nuomos paslaugų pirkėjas, privalo apskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą PVM už jam šalies teritorijoje užsienio asmens teikiamas transporto nuomos paslaugas tokiu atveju, kai:

1) paslaugas teikiantis užsienio asmuo nėra įsikūręs Lietuvoje, t. y. neturi ekonominės veiklos vietos bei padalinio per kurį šią veiklą vykdytų (neįsikūrusiais šalies teritorijoje užsienio asmenimis laikomi ir šalies teritorijoje padalinį turintys užsienio asmenys, kurie prekių tiekimą (paslaugų teikimą), kuris yra PVM objektas ir nėra PVM neapmokestinamas ir nėra apmokestinamas taikant 0 (nulinį) PVM tarifą, vykdo ne per turimą padalinį), ir

2) paslaugų pirkėjas yra apmokestinamasis asmuo (paslaugų įsigijimo atžvilgiu apmokestinamaisiais asmenimis laikomi Lietuvos bei užsienio valstybių juridiniai arba fiziniai asmenys, kurie vykdo bet kokio pobūdžio ekonominę veiklą, taip pat apmokestinamieji asmenys, kurie vykdo veiklą, kuri nėra PVM objektas pagal PVM įstatymo 3 straipsnio 1-3 dalies nuostatas, taip pat PVM mokėtojai įregistruoti juridiniai asmenys, kurie nėra apmokestinamaisiais asmenimis (pvz., valstybės institucija) bei juridinio asmens statuso neturintys Lietuvoje įsteigti kolektyvinio investavimo subjektai, kurių veiklos forma yra investicinis fondas).

1 pavyzdys

Rusijos įmonė A, kuri Lietuvoje neturi ekonominės veiklos vietos bei padalinio per kurį vykdytų ekonominę veiklą, suteikė ilgalaikes automobilio nuomos paslaugas Lietuvos biudžetinei įstaigai B, PVM mokėtojai (ši įstaiga PVM mokėtoja yra įsiregistravusi dėl prekių įsigijimo).

Pateiktu atveju ilgalaikes transporto nuomos paslaugas Lietuvos juridiniam neapmokestinamajam asmeniui, PVM mokėtojui, teikia užsienio asmuo, kuris Lietuvoje nėra įsikūręs. Todėl šių transporto nuomos paslaugų suteikimo vieta yra Lietuva. Pateiktu atveju biudžetinė įstaiga, PVM mokėtoja, privalo apskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą PVM už jai šalies teritorijoje užsienio asmens teikiamas ilgalaikes transporto nuomos paslaugas.

Pagal PVM įstatymo 95 straipsnio 5 dalies nuostatas trumpalaikių transporto nuomos paslaugų pirkėjas privalo apskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą PVM už jam šalies teritorijoje užsienio asmens teikiamas trumpalaikes transporto nuomos paslaugas tokiu atveju, kai:

1) paslaugų pirkėjas yra apmokestinamasis asmuo ir

2) paslaugas teikia Lietuvoje neįsikūręs užsienio asmuo, kuris Lietuvoje nėra įsiregistravęs PVM mokėtoju (nors privalėjo juo įsiregistruoti).

2 pavyzdys

Latvijos įmonė A 20 dienų išnuomojo krovinį automobilį Lietuvos įmonei B, PVM mokėtojai. Automobilis faktiškai buvo perduotas Lietuvoje. Todėl Latvijos įmonės Lietuvos įmonei suteiktos

trumpalaikės automobilio nuomos paslaugos vieta yra Lietuva. Jeigu dėl šios paslaugos teikimo Latvijos įmonė A Lietuvoje neįsiregistravo PVM mokėtoja, tai paslaugų pirkėjui - Lietuvos įmonei B apmokestinamajam asmeniui yra prievolė apskaičiuoti šių įsigytų paslaugų pardavimo PVM.

10. Kada yra iš užsienio asmens įsigytos transporto nuomos paslaugos apmokestinimo momentas?

1. Kai užsienio apmokestinamasis asmuo teikia trumpalaikės transporto nuomos paslaugas, tai prievolė apskaičiuoti PVM už užsienio apmokestinamojo asmens teikiamą paslaugą (jeigu pagal PVM įstatymo nuostatas apskaičiuoti ir sumokėti PVM privalo pirkėjas (klientas)), atsiranda įvykus tam iš nurodytų įvykių, kuris įvyksta anksčiau:

- kai pirkėjas (klientas) gauna apskaitos dokumentą, kuriuo įformintas prekės tiekimas arba paslaugos teikimas;
- kai pirkėjas (klientas) moka atlygį už patiektą prekę arba suteiktą paslaugą;
- mokesčio laikotarpio, kurį prekės buvo patiektos arba paslaugos suteiktos, paskutinę dieną, jeigu iki šios dienos neįvyko nė vienas iš šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų įvykių.

2. Kai užsienio apmokestinamasis asmuo teikia ilgalaikės transporto nuomos paslaugas (t. y. paslaugas, kurios teikiamos tam tikrą tęstinį laikotarpį) ir šios paslaugos teikiamos trumpiau nei 12 mėnesių, tai prievolė apskaičiuoti PVM už užsienio apmokestinamojo asmens teikiamą paslaugą, jeigu pagal PVM įstatymo nuostatas apskaičiuoti ir sumokėti PVM privalo pirkėjas (klientas), atsiranda:

- kai PVM įstatymo nustatyta tvarka išrašoma PVM sąskaita faktūra, kuria įforminamas per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį suteiktų paslaugų kiekis (ilgalaikių paslaugų teikimo atveju PVM sąskaita-faktūra gali būti išrašoma už visą per mėnesį suteiktų paslaugų kiekį ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo suteiktos paslaugos arba patiektos prekės, 10 dienos);
- jeigu PVM sąskaita faktūra neišrašoma, - kai sumokamas atlygis už per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį suteiktų paslaugų kiekį;
- jeigu iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo suteiktos paslaugos, 10 dienos nėra išrašyta nei PVM sąskaita - faktūra už per tą ataskaitinį laikotarpį suteiktas ilgalaikės paslaugas, nei sumokamas atlygis, tai prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda kitą dieną po minėto termino, per kurį dokumentas turėjo būti išrašytas, pabaigos.

3. Kai užsienio apmokestinamasis asmuo teikia ilgalaikės transporto nuomos paslaugas ir šios paslaugos teikiamos ilgiau nei 12 mėnesių:

- kai PVM įstatymo nustatyta tvarka išrašoma PVM sąskaita faktūra, kuria įforminamas per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį suteiktų paslaugų kiekis (ilgalaikių paslaugų teikimo atveju PVM sąskaita-faktūra gali būti išrašoma už visą per mėnesį suteiktų paslaugų kiekį ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo suteiktos paslaugos arba patiektos prekės, 10 dienos);
- jeigu PVM sąskaita faktūra neišrašoma, - kai sumokamas atlygis už per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį suteiktų paslaugų kiekį,
- jeigu 12 mėnesių laikotarpiu nėra išrašyta PVM sąskaita faktūra už per atitinkamą laikotarpį suteiktų paslaugų kiekį ir nesumokėtas atlygis, prievolė apskaičiuoti PVM už per atitinkamą laikotarpį suteiktų paslaugų kiekį atsiranda kiekvienų kalendorinių metų paskutinę dieną, iki paslaugos baigiamos teikti.

11. Kokie yra lengvojo automobilio nuomos paslaugų PVM atskaitos apribojimai?

Vadovaujantis PVM įstatymo 62 str. 2 dalies 3 punkto nuostatomis, negali būti atskaitomas lengvojo automobilio, skirto vežti ne daugiau kaip 8 žmones (neskaičiuojant vairuotojo), arba nurodytos klasės automobilio, priskiriamo visureigių kategorijai, nuomos paslaugų PVM, jeigu automobilis nebus pernuomojamas, taip pat jeigu juo nebus teikiamos keleivių vežimo už atlygį paslaugos. Šie apribojimai netaikomi nurodytų kategorijų automobilių nuomos atvejais, jeigu šie automobiliai pagal teisės aktus, reglamentuojančius transporto priemonių klasifikavimą ir kodavimą, priskiriami specialios paskirties transporto priemonėms (pvz., vairavimo mokymui pritaikyti automobiliai, katafalkai ir kiti, kurių registracijos dokumentuose yra speciali atžyma).

12. Ar asmenys, ne PVM mokėtojai, vykdančys ekonominę veiklą, iš užsienio asmenų įsigyjantys bei kitos valstybės narės apmokestinamiesiems asmenims teikiantys transporto nuomos paslaugas, turi registruotis PVM mokėtojais?

Asmenys, ne PVM mokėtojai, vykdančys ekonominę veiklą, iš užsienio asmenų įsigyjantys bei kitos valstybės narės apmokestinamiesiems asmenims teikiantys transporto nuomos paslaugas PVM mokėtojais turi registruotis tokiu atveju, jeigu:

1) jo atlygis iš vykdomos PVM apmokestinamos ekonominės veiklos šalies teritorijoje per paskutiniuosius 12 mėnesių yra didesnis nei 45 000 eurų;
arba

2) jo visų įsigytų iš kitų valstybių narių prekių (išskyrus naujas transporto priemones ar akcizais apmokestinamas prekes) vertė (neįskaitant PVM, sumokėto ar mokėtino valstybėje narėje, iš kurios prekės atgabentos) praėjusiais kalendoriniais metais viršijo 14 000 eurų ar einamaisiais kalendoriniais metais numatoma šią ribą viršyti.

13. Ar nuomininkas, PVM mokėtojas, iš kitos valstybės narės PVM mokėtojų įsigyjantis transporto nuomos paslaugas, gali pasirinkti mokesčiniu laikotarpiu laikyti kalendorinį pusmetį?

Ne, negali. Nuomininko, PVM mokėtojo, iš kitos valstybės narės, PVM mokėtojo, įsigyjančio transporto nuomos paslaugas, už kurias jam pagal PVM įstatymo 95 straipsnio 2 dalies nuostatas, atsiranda prievolė skaičiuoti ir mokėti į biudžetą pardavimo PVM, mokesčinis laikotarpis gali būti tik kalendorinis mėnuo.

Kai fizinis asmuo, PVM mokėtojas, kurio mokesčinis laikotarpis yra kalendorinis pusmetis, iš kitos valstybės narės PVM mokėtojo įsigyja transporto nuomos paslaugas, už kurias jam pagal PVM įstatymo 95 straipsnio 2 dalies nuostatas atsiranda prievolė skaičiuoti ir mokėti į biudžetą pardavimo PVM, tai jis netenka teisės mokesčiniu laikotarpiu laikyti kalendorinį pusmetį ir privalo mokesčiniu laikotarpiu laikyti kalendorinį mėnesį. Toks fizinis asmuo, PVM mokėtojas, turi pateikti ne tik to mėnesio, kurį įsigijo transporto nuomos paslaugas, PVM deklaraciją, bet ir visų kalendorinio pusmečio mėnesių PVM deklaracijas.

14. Kaip savo PVM prievolės turi deklaruoti apmokestinamieji asmenys, ne PVM mokėtojai, kuriems atsiranda prievolė įsigytas ar suteiktas transporto nuomos paslaugas apmokestinti PVM?

Neįsiregistravę PVM mokėtojais apmokestinamieji asmenys, kuriems atsiranda prievolė įsigytas transporto nuomos paslaugas apmokestinti PVM, įsigytų transporto nuomos paslaugų pardavimo PVM turi deklaruoti PVM mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM apyskaitoje (FR0608).

15. Koks PVM mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM apyskaitos pateikimo ir joje apskaičiuoto transporto nuomos paslaugų pardavimo PVM sumokėjimo terminas?

Asmuo, neįsiregistravęs PVM mokėtoju, apskaičiuotą pardavimo PVM sumą privalo į biudžetą sumokėti iki 25 dienos kito mėnesio, po kurio šis mokestis turėjo būti apskaičiuotas, ir kartu turi pateikti PVM mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM apyskaitą (FR0608).

16. Ką reikia žinoti asmeniui, teikiančiam kitos valstybės narės apmokestinamajam asmeniui transporto nuomos paslaugas, kurių teikimo vieta - kita valstybė narė?

PVM mokėtojai, teikiantys kitos valstybės narės apmokestinamajam asmeniui transporto nuomos paslaugas (išskyrus atvejus kai transporto nuomos paslaugos toje kitoje valstybėje narėje yra apmokestinamos taikant 0 (nulinį) PVM tarifą), kurių teikimo vieta pagal paslaugų teikimo vietą nustatančius kriterijus yra kita valstybė narė, privalo pateikti Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaitą (FR0564). Ataskaita yra mėnesinė ir ji turi būti pateikiama iki kito mėnesio 25 dienos.